

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

Transformational Leadership of School Administrators According to Opinion Teachers under Samutprakan Primary Educational Service Area Office 2

คำรณ จุลโส๑, วิภาวรรณ สุขสถิตย์๒

๑สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2, โรงเรียนเตรียมปริญญาสุรณ, 65130290009@bsu.ac.th

๒มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, suksathid@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ คือ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จากนั้นสุ่มแบบแบ่ง และทำการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า โดยจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับ วุฒิการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญ

คำหลัก: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) study the level of transformational leadership of school administrators according to the opinions of teachers in schools under the Office of the Primary Educational Service Area 2, Samut Prakan, and 2) compare the transformational leadership of school administrators according to the opinions of teachers in schools under the Office of the Primary Educational Service Area 2, Samut Prakan, classified by gender, educational qualifications, age, and work experience. The sample group

used in this research was teachers in schools under the Office of the Primary Educational Service Area 2, Samut Prakan, in the academic year 2023. Then, random sampling was used and simple random sampling was used. The instrument used was a questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and ANOVA.

The results of the research found that 1) The transformational leadership of school administrators according to the opinions of teachers in schools under the Office of the Primary Educational Service Area 2, Samut Prakan, was at a high level overall. When considering each aspect, it was found that the transformational leadership of school administrators was at a high level in all aspects. 2) The results of the comparison of the transformational leadership of school administrators according to the opinions of teachers in schools under the Office of the Primary Educational Service Area 2, classified by gender, age, and work experience. Overall, there were statistically significant differences at the .05 level for educational attainment. Overall, there were no significant differences.

Keywords: The transformation leadership, Leadership of education institution

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลให้โลกยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการเมือง การปกครอง ด้านเศรษฐกิจการเงิน ด้านอุตสาหกรรม ด้านศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะผลกระทบทางด้านสังคม รูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในสังคม มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตคนสังคม ด้วยเช่นกัน การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เป็นปัจจัยหลักที่สำคัญนำมาใช้ในการพัฒนาคนในประเทศ ดังจะเห็นได้จากการที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศ เรื่องนโยบายการจัดการศึกษา ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เรื่อง การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 และพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566) ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของโลกซึ่งเป็นการสร้างให้สถานศึกษาสามารถผลิตผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถ ออกไปแข่งขันกับคู่แข่งทั้งจากในภูมิภาคเดียวกันและระดับโลก การเปลี่ยนแปลงองค์กรเป็นสิ่งที่จำเป็น แม้บางคนอาจเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจะเกิดปัญหาและอุปสรรค จนไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่การบริหารในลักษณะของการเป็นผู้นำ มีบทบาทที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงมากกว่าการบริหารในลักษณะของการจัดการ โดยการจัดการสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิตได้ ในขณะที่ การเป็นผู้นำสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการผลิตอันนำมาซึ่งผลประโยชน์ที่มากกว่าและยังเป็นแนวทาง ในการพัฒนาของอนาคตต่อไป (Kotter,1996)

สภาพปัญหาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาประถมศึกษา โดยปัญหาหลัก ๆ ที่ไม่สามารถแก้ไขเชิงปฏิรูปโครงสร้างของระบบ ได้แก่ 1) ด้านการบริการจัดได้ไม่ทั่วถึง ประสิทธิภาพต่ำ แต่เด็กวัยเรียนยังได้เรียนระดับอนุบาลถึงการศึกษาบังคับ ได้ไม่ทั่วถึง มีปัญหาออกกลางคันสูงมาตลอด 2) ด้านคุณภาพ การกระจายและคุณภาพการศึกษาที่จัดให้ประชาชนทั้งประเทศยังแตกต่างกันสูง 3) ด้านระบบบริหารการจัดการศึกษา ปัญหา คือ การบริหารแบบราชการรวมศูนย์อยู่

ที่ส่วนกลางและวิธีการทำงานตามข้อบังคับคำสั่งระเบียบ ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ควรเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำ เป็นคุณลักษณะที่สำคัญในการขับเคลื่อน สถานศึกษาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ให้การปฏิบัติงานของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการ บริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป สามารถบริหารจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ อันเป็นคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาในด้านการ ปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ สร้างความศรัทธา สร้างแรงบันดาลใจ แสดงถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ใต้บังคับบัญชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2, 2566)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยศึกษาความคิดเห็นของครู ที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพราะในปัจจุบันเป็นยุคปฏิรูปการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญที่จะเป็น แบบอย่าง เป็นผู้นำและผู้ประสานในการบริหารสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการปรับพฤติกรรม และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี เป็นที่ ยอมรับของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 2 ระหว่าง เพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน
3. ทำให้ทราบถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เป็นประโยชน์ต่อการนำมาเป็นข้อมูลกำหนดนโยบาย แนวทางในการ พัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ต่อไป

กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อนำมาเป็นตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ผู้วิจัยนำตัวแปรที่เป็นเพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน มาเป็นตัวแปรต้นสำหรับตัวแปรตาม ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดกับองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรต้น

1. เพศ
 - 1.1 ชาย
 - 1.2 หญิง
2. วุฒิการศึกษา
 - 2.1 ปริญญาตรี
 - 2.2 สูงกว่าปริญญาตรี
3. อายุ
 - 3.1 ไม่เกิน 30 ปี
 - 3.2 31 - 40 ปี
 - 3.3 40 ปีขึ้นไป
4. ประสบการณ์การทำงาน
 - 4.1 ไม่เกิน 10 ปี
 - 4.2 11 - 20 ปี
 - 4.3 20 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม

- ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน**
1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
 2. การสร้างแรงบันดาลใจ
 3. การกระตุ้นทางปัญญา
 4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 356 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยใช้ประชากร คือ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 1,442 คน จากนั้นสุ่มแบบแบบชั้น และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ที่ผู้วิจัยสร้าง และพัฒนาขึ้นจากการค้นคว้าเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบ

ตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีข้อความถาม 35 ข้อ เกณฑ์การประเมิน การวัดระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีค่าอยู่ในช่วง 1 ถึง 5 ระดับเรียงลำดับความคิดเห็นตามมาตราวัดตามวิธีการของลิเคอร์ท โดย พิจารณาความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ซึ่งให้ระดับความคิดเห็นในแบบสอบถามแต่ละข้อ และการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงให้สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ กับครูกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .83

3. การจัดทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1) นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

2) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert's Scale) 3)

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

(1) วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณแจกแจง ค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

(2) วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

(3) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน และทดสอบตาม เพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน (4)

สมมติฐานเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน

3.2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test for independent sample) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis- of Variance : ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง จะทำการวิเคราะห์หาความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

3.3 ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis-of Variance : ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง จะทำการวิเคราะห์หาความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 356 คน ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 259 คน คิดเป็น ร้อยละ 72.75 และ เพศชาย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25 มีวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 60.39 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 39.61 อายุส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 47.19 รองลงมา อายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 32.58 และ อายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 20.23 และมีประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่ ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 59.55 รองลงมา ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 11 - 20 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 33.99 และมี ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.46

สรุปผลการวิจัย

ตารางค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการประเมิน		
	$\bar{X}$	σ	แปลผล
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.48	.30	มาก
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.46	.34	มาก
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.44	.39	มาก
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.47	.41	มาก
รวม	4.47	.31	มาก

1. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิเคราะห์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ รองลงมา ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนัก เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมแตกต่าง

กันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับบุคลากรศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรณัฐ มาตังสีดา (2565) กล่าวถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร เพราะเป็น กระบวนการมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคลากรในองค์กร สามารถจูงใจให้บุคลากรทำงานด้วยความเสียสละ เพื่อส่วนรวม เกิดการเปลี่ยนแปลงขององค์กรสอดคล้องกับสถานการณ์ ส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศสุตา วรณสินธ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจรัตน์ บุญประเสริฐ (2560) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม เพศ พบว่าครูเพศต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณดา แสน บุญ (2565) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูและ บุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3 เพศต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้อง กับงานวิจัยของ พัสกร โหมเพ็ง (2565) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ในสถานศึกษาเครือข่ายที่ 42 สำนักงานเขตหนองจอกสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิกานดา พิณแพทย์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสหวิทยาเขตศรีบุรพาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยภาพรวม และรายด้าน ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ คอตเตอร์ (Kolter, 1996) กล่าวถึง การเปลี่ยนแปลงองค์กรเป็นสิ่งที่จำเป็น ไม่ได้เจริญมาในยุคของการเปลี่ยนแปลง แต่เมื่อโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ทำให้การสื่อสารและการคมนาคมขนส่งมีประสิทธิภาพมากขึ้น สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเหตุผลหนึ่ง

ที่ทำให้กลุ่มครูที่มีอายุไม่เกิน 30 ปีมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีจันทร์ สามงามพุ่ม (2559) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มเครือข่าย บางพลี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า ครูที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มเครือข่าย บางพลี 2 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาริสรา พลอยงาม (2560) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมลพรรณ ช่างคิด (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในภาคตะวันออก จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมพบว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญการใช้วิธีการแก้ปัญหา โดยการใช้เหตุผล และหลักฐานในการตัดสินใจปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ครูเกิด ความเชื่อมั่นในการหาวิธีการแก้ปัญหา และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการคิดตัดสินใจร่วมกันในการแก้ไขปัญหาเพื่อเกิดความสำเร็จ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึงการสร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดขึ้นกับครูผู้สอน มีการแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นผู้บริหาร มีความตั้งใจว่าจะสามารถทำงานทุกอย่างบรรลุเป้าหมายได้แน่วแน่ในการทำงาน และมีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีการให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารต้องมีเจตคติการคิดบวก มีการส่งเสริมการกระจายอำนาจการทำงานโดยการทำงานแบบมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้ครูร่วมคิดวางแผนงาน พัฒนาส่งเสริมโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงให้เห็นถึงผู้บริหารควรเป็นผู้ฟัง ยอมรับปัญหาต่าง ๆ และช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มอบหมายงานตรงตามความสามารถของครู แสดงถึงความรับผิดชอบ การให้การยอมรับในความสามารถของครู ผู้บริหารต้องเข้าใจในเรื่อง ของความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ส่งเสริมพัฒนาครูให้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ โดยเท่าเทียมกัน ผู้บริหารให้ความสนใจและเอาใจใส่ครูผู้สอนเป็นรายบุคคล ควรชี้แนะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง แนะนำแก่ครูผู้สอน และมีการยอมรับในสิ่งที่ผิดพลาด

เอกสารอ้างอิง

- เกศสุตา วรรณสินธ์. (2562). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 27*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้พิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธัญญา มาศแดงสีดา. (2565). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1*. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้พิมพ์]. มหาวิทยาลัยเกริก.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เบญจรัตน์ บุญประเสริฐ. (2560). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะ ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18*. [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้พิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัสกร โหมเพ็ง. (2565). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษาเครือข่ายที่ 42 สำนักงานเขตหนองจอกสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วารสาร *Journal of Roi Kaensam Academic*, 7, 93-108.
- วิกานดา พิณแพทย์. (2565). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสหวิทยาเขตศรีบูรพาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7*. วารสาร (นาคบุตรปริทรรศน์), 14, 55-64.
- ศรีจันทร์ สามงามพุ่ม. (2559). *การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มเครือข่ายบางพลี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*. วารสาร (ศึกษาศาสตร์), 4, 9-17.
- สุพรรณดา แสนบุญ. (2565). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3*. วารสาร (*Journal of Modern Learning development*), 7, 357-375.
- สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2. (2566, 21 สิงหาคม). *ข้อมูลสารสนเทศ สป.2*. <http://samut2.spn2.go.th/?p=2197>.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychology testing* (5th ed.). New York. Harper Collins Publishers.
- Kotter, John P. (1996). *Leading Change*. Boston. Harvard Business School Press.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.